

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Serisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele

BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukas Nachf., Nux. Augenfild & Emerico Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII. Brzszóbet-Kéru).

PREȚUL INSERTIUNILOR:
o seriă garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială. — **RECLAME** pe pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de *Dumneacă* 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Dumneacă* 8 franco.

Se primumeră la toate ofi-ciele postale din țară și din afară și la d-nii colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. (Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.). — Un exemplar 10 ban. — Atât abonamentele cât și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 92.

Brașov, Vineri 27 Aprilie (10 Maiu).

1901.

Dreptatea e pe drum?

„In cestiunea naționalităților se clarifică conceptele; *dreptatea e pe drum*“. Cu aceste cuvinte și-a introdus toastul său un oște unguerec dela banchetul dat dilele acestea în Vêrșet cu ocaziunea instalării festive a noului fișpan Milan Zako, de naționalitate sêrb.

Toastantul e un om necunoscut, dîr face parte ca deputat din „representanța“ țării, și calitatea acesta îi dă un titlu de-a puté figura la un banchet arangiat în onôrea unui fișpan. Aceșt domn mai are avantajul de-a face parte din ceta mamelucilor guvernului Szell, ceea-ce a trebuit sê-i ridice nimbul la amintitul banchet, prin care s'a sêrbătorit un fișpan numit de acest guvern.

Tôte momentele dîr au contribuit a da toastului rostul prânzului festiv din Vêrșet de deputatul din cestiune, cu numele Szivak Imre — pe care toast de altmintrelea nu l'a adresat fișpanului, ci vlădicului sêrbesc present G. Zmejanovits, — o deosebită însemnătate, așa că raportorii foilor unguereci știu sê istorisescă, că „toastul a produs generală senzațiune și un ecou însufletit“.

Pentru a puté produce acest efect societatea întrunită la acea masă a trebuit sê fiă, decă nu pëtrunsă, cel puțin forțe ametiță de spiritul patriotic al noiei ere. Dîr acesta puțin ne importă. Fispaul, deși e născut Sêrb și pôte nutresce ore cari sentimente binevoitôre față cu conaționalii sêi, își are linia trasă din momentul când a fost numit la acéstă demnitate. El este și rêmâne unelta guvernului fără voință și inițiativă propriă, mereu cu urechile ascuțite, ca sê nu scape nici măcar o șoptă, ce-i vine dela Budapeșta. Êr episcopul sêrb din Vêrșet nu este cel dintâi prelat sêrbesc, care face temenele guvernului pentru a fi lăudat și preamărit de cătră cei dela

putere ca „patriot bun“, dela care se așteptă tot mai mari lucruri pentru izbânda causei politice a maghiarismului.

Deci nu persônele de cari a fost vorba, ci spiritul, în care a vorbit desamintitul deputat, ne face sê dăm puțină atențiune cuvintelor sale, cari caracterisescă așa de bine tactica fariseiescă a sistemului actual szellist față cu naționalitățile.

„Dreptatea este pe drum“, a exclamat vorbitorul. Și ce-a adus ca exemplu? Numirea unui Sêrb de nascere în postul de fișpan și taptul, că Ungurii lui Szell nu se mai alarmează vîdînd, „că într'un post de demnitar *par excellence* maghiar este numit un Sêrb“.

Așa vrea sê indullescă pe naționalități și sê resolve grava causă a lor sistemul Szell. Crede, că a făcut lucru mare pentru împăciuirea naționalității sêrbesci numind la Vêrșet pe acel Milan Zako, care are misiunea de a lucra împreună cu episcopul Zmejanovici pentru-ca Sêrbii sê înceteze de a mai face politică și sê devină aderenți necondiționați ai politicei naționale de stat, ce o profesază guvernul.

Și n'adevêr nu li-se cere mai puțin Sêrbilor pentru „marea cinstă“, ce li-s'a făcut prin numirea lui Zako. Deputatul orator a desfășurat programul, pe care la intitulat „al nostru“, adecă al aderenților guvernului. El se resumă, dișe, pe scurt în aceea, că „cestiunea națională sêrbescă trebuie sê înceteze de-a mai fi o cestiune politică și că de aci încolo nu îi e permis a fi decăt o cestiune culturală“. „Primescă naționalitățile fără rezervă organizația de ađi unitară maghiară a statului și atunci și noi vom primi nisunțele lor culturale și confesionale“.

E forțe naiv deputatul Szivak Imre și pôte că e de părere, că aplausele cu cari au fost primite de meseni cuvintele sale i-au fost de-

dicate fără nici o rezervă. Hageamii de acestia, cari fac politica maghiarismului în stil mare, s'au aflat și se află destui pretutindenți și între pahare întîmpină și aplause. Dîr ceea-ce spun n'are nici o putere, fiind-că n'are nici o basă. Frase imposibile, de cari trebuie sê ridă și sufletele cele mai mamelucesci.

Par' că ar sta în voia trabanților lui Szell de a decide când se înceteze cestiunea de naționalitate și ce sê fiă permis popórelor de a simți, dori și pretinde!

Pôte sê lucreze vlădicul Zmejanovits cu noul fișpan Zako cât voi pentru „a face lucruri mari în interesul ideii de stat național maghiar“, căci Sêrbii tot Sêrbi vor rêmănê și va trebui sê sosescă neapërat timpul, când ei, ca naționalitate ce sunt, vor prezenta zapisul lor lui Szell ori altuia, care va veni după el.

Numai în sensul acesta se pôte dice, că „dreptatea e pe drum“.

Icona stărilor electorale.

Fóia germană „Deutsches Tagblatt für Ungarn“ din Timișôra, face următorea iconă a stărilor electorale din Transilvania, Bănat și Țera unguerescă (Croația-Slavonia):

„Dintre cei 960,000 alegători ai Ungariei, sunt aprocsimativ — conform raportului publicat dîunăđi de dișele maghiare — Maghiari 587,003 (!), Germani 115,000, Români 105,000, Sêrbi și Croați 47,100, Ruteni 16,000, Wenghi 1600 și Italiani 1400. Avem decî în Ungaria proprie față de numărul locuitorilor, un număr ridicol de mic de alegători, cum în Europa afară de Ungaria nu se găsesce în nici un stat cu regim parlamentar. Și pressa profesională ne minte, că Ungaria e un stat constituțional liberal!“

„Numărînd dieta ungară 453 deputați, dintre cari se aleg 40 în regatul Croația-Slavonia, vine în Ungaria pe 2324 alegători un deputat; acești 2324 alegători

însê represintă în mediă 40,659 locuitori (!) Va sê dișă pe mai mult de 40 mii locuitori vine de abia un deputat! Acésta rezultă din cifre, decă le socotim în mediă; decă luăm însê cercurile electorale singurate în analiză, vom vedé în deosebi în regiunile locnite de naționalități raporturii și mai înspăimîntătôre. Sunt cercurii electorale, unde 80,000 până la 100,000 locuitori reprezentați prin un număr minimal de alegători *aleg un deputat*, er alte cercurii cu un număr cu mult mai mic de locuitori dispun de un mandat. La împărțirea cercurilor electorale s'au îngrijit, ca după puțință sê se adune într'un cerco electoral diferite naționalități, cari se înțeleg mai greu. Acésta geometriă electorală imorală, a imprimat timbrul său dișei ungare.

„Conform datelor citate, ar trebui sê fie reprezentați în dieta din Budapeșta: Maghiarii prin 253 deputați; Germanii prin 49; Românii prin 45; Slovaci prin 38; Sêrbii și Croații (din Ungaria) prin 20; Rutenii prin 7; Italianii prin 1 și Croația Slavonia prin 40 deputați. În sumă totală față de 253 deputați maghiari ar sta în dieta din Budapeșta 200 deputați de ai celorlalte popóre din țările corónei S-tului Stefan.“

Reiese așa-dîr, că și în cazul când alegătorii ar vota după naționalitate — ceea-ce nu se pôte admite în împrejurările de față — Maghiarii ar avé cu 53 deputați mai mult, deși este constatat, că naționalitățile nemaghiare constituie majoritatea covîșitoare a poporațiunei. Legea electorală și arondarea cercurilor sunt facute anume pentru a favorisa elementul stăpînitor, și drept are fóia germană dișînd, că „acésta geometriă electorală imorală, a imprimat timbrul său dișei ungare“.

Din „Reichsrath“.

În ședința de alaltăeri a camerei deputaților, s'a desbătut *declarația moștenitorului de tron* cu privire la cășatoria sa.

În numele clubului aristocraților conservativi contele *Falfly* a declarat, că lu-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Sluga veche.

De H. Sienkiewicz, trad. de I. C. Frunză.

— Fine. —

Odată, în ajunuul Crăciunului, eram cu toții în odaia, când fără veste auđirăm afară uruitul unei trăsuri.

Totdêuna așteptam de sêrbătorii rudeni și astfel tată-meu dișe:

— Ên veđi Nicolae, cine a trecut cu trăsura?

Nicolae eși afară și se întôrse îndată cu fața strălucind de bucurie.

— Coconița a venit! strigă el încă de departe.

— Cine? întrebă tata, deși scia de cine e vorba.

— Coconița *noștră*, răspuse bătrânul.

În fine intră coconița în casă, dîr cu trei copii. Frumôsă coconiță!

Bătrânul însê anume nu voia sê-i dice altfel. Cu timpul s'a mai dat și el

cu lucrurile și nu mai uria așa de mult pe doctorul. Hania, nepóta bătrînului Nicolae, se bolnăvise greu de tifus. Eram forțe întristat, căci Hania mi-era tovarășa mea din copilăriă, tovarășa mea de joc și țineam la ea ca la o soră. Doctorul Stanislau vr'o trei dișe într'una a stat lângă patul ei. Bătrînul, care își iubea nepóta din adêncul sufletului, era buimăcit și până a ținut bóla umbla ca un nebun de colo până colo. Nu mai mănca, nu mai durmea, ci sta într'una lângă ușa odăii, unde era Hania, în lăuntru însê nu-i era iertat sê între, căci numai mama puté face acest lucru. Înădușia în sine durerea, ce-i rupea inima. Era oțelit de suferințele trupesci și de bătăile sorții ce le îndurase, cu tôte acestea acum căduse istovit de puteri și desperat, lângă patul unei fetițe. Când în cele din urmă, după multe dișe neliniștite, doctorul Stanislau deschise ușa dela odaia bolnavei și cu o față, în care strălucea bucuria, spuse că-i scăpată de or'ce pericol, nu se mai puté răbda bătrînul, sberă ca un taur și se trânti la picioarele doctorului și suspinând dișe: „mântuitorul meu, binefacătorul meu!“

Hania se făcú bine, se însănătoșă în curînd și de aci înainte bătrînul Nicolae ținé la doctorul mai mult ca la ochii lui.

— Om cu cap, dișe el la ori-ce privilegiu, neteđindu-și mustățile lui gróse, — un om cu cap! stă frumos pe cal... și decă n'ar fi fost el, de bună sémă Hania... dîr mi-e și frică, sê mai dișe vre-o vorba.

Cam la un an după acéstă întêmplare, a început bătrînul s'ô ducă mai greu. Stătura lui dréptă și trupul lui puternic odinioară se îndoi, umbla ceva mai încovăiat, nu mai ocolăea pe nimenea și nu mai spunea mincunî. — Mai pe urmă când era aprópe de nouă-deci de ani, ajunsese în mintea copiilor!... Făcea lațuri sê prindă paseri și ținea o mulțime de paseri închise în colivii în odaia sa. Înainte de mórte cu câte-va dișe nu mai cunoscera aprópe pe nimenea, dîr în dișe morții își veni éragi în fire, lumina sufletului său licări din nou. Părinții mei se aflau în străinătate, mama era cam suferindă. Ședeam într'o dișe la gura căminului dimpreună cu Casimir, fratele meu mai mic și cu pater Ludovic, care acum și el era îmbătrînit. Fulgii de zăpadă zăpăciți de vînt băteau în ferestri,

popa își făcea închinăciunea, eu și cu Casimir pregăteam puseile pentru dimineță, când aveam sê facem o vînătóre. Într'aceea auđirăm de-odată că bătrînul Nicolae trage sê móră. Preotul alegă în capela nó-tră, ca sê aducă sfânta cuminecătura. Êr eu mē dusei repede la patul bătrînului. Zăcea întins pe pat, galben și aprópe amorțit, dîr nu-și pierduse înocă firea. Capul lui pleșuv, împodobit cu două tăeturî de sabiă era într'adevêr frumos, era capul unui soldat bătrîn și einstit.

Luminărilor sfințite aruncau o lumină posomorită pe păreții odăii. În unghiurii ținieau paserile din colivii. Bătrînul cu o mână ținea crucea pe pieptul său, er cealaltă mână o ținea plăpânda Hania, și o umplea cu sărutări. Preotul intră, spovedi și cuminecă pe bătrînul; dori apoi sê mă vađă pe mine.

— Boerul și cocóna, scumpa mea cocónă sunt departe, șopti bătrînul, de aceea mi-e greu sê mor. Dîr ești dumnéta aici, cocoașul meu de aur, boerașul meu, stăpînul meu.... Griješce de acéstă orfană.... Dumneđu te va răsplăti. Nu te supêra pe mine.... Decă ț-am greșit ceva... iartă-mē.

crul acesta îl consideră de afacere internă a casei imperiale, în care parlamentul nu poate să se amestece. — *Biankini* (croat) face excepțiune în contra declarațiunei din punct de vedere croat. Vorbi apoi despre protectoratul reuniuni școlare catolice și apără pasul arhiducei. — Germanul radical *Bareuther* combate declarația. Trecând la cestiunea protectoratului dișe, că prin alusiunile arhiducei la mișcarea „*Los von Rom*“, el a aruncat materia esplosivă în masele cetățenilor. Slab stat este acela, care nu poate asista fără Roma, care desigur va nimici Austria. Oratorul cere strinsă alianță cu Germania și aplicarea limbei de stat germane. Decă așa ceva e tradare de patriă, atunci nu-i pasă când e numit trădător.

Ia cuvântul ministru-președinte *Koerber* și răspunde vorbitorilor din opoziția. Apără legile de casă imperiale, cari sunt valide și trebuie să fie considerate așa. Procederea guvernului nu știț besce drepturile constituționale și declarația principelui moștenitor nu poate da motiv la acțiune parlamentară, fiind-că nu schimbă în nimic vr'o lege de stat.

Vorbesc apoi oratorii conducători: *Löcker* (contra) și *Dr. Kramar* (pro) Acesta trecând la afacerea protectoratului reuniune școlare catolice dișe, că nu crede, că arhiducele ar fi luat poziția în contra vre-unei confesiu. Arhiducele n'a declarat cestiunea școlară de cestiune arctă, d'ar a declarat, că „*Los von Rom*“ este identic cu „*Los von Austria*“. Mișcarea „*Los von Rom*“ este o mișcare politică. Vorbesc apoi de alianța cu Germania și dișe: Noi șcim, că n'avem lipsă de Germania, șcim insă, că Germania fără de a avé la spate pe Austria, ar fi cel mai isolat stat în Europa. Interesul Germaniei este să ne aibă ca aliați. Noi însuș vrem să șcim demnitătea imperiului și dișem: Suntem membru cu drept egal al acestei alianțe și nu suferim, să ni-se comandeze de peste graniță (Aplause vii la Cehi.) Ar fi necesar, ca și guvernul german să condamne o mișcare, ce se îndreaptă în contra imperiului și a viitorului său. La noi insă nu se află guvern și ministru, care să aibă curajul de a accentua independența Austriei, ér decă se și află, politica noastră esteriôră îl desavuază. De aceea trebuie să fim mulțumitori arhiducei pentru curajul cu care a spus ce fiă-care trebuie să spună și ceea ce de mult trebuia să sespună. Cel ce vré o Austriă tare și dréptă față cu toți, va mulțumi arhiducei, că în fine a avut curajul de a vorbi astfel.

Din străinătate.

Statua Țarului Alexandru II în Sofia. În 7 Mai n. s'a pus piatra fundamentală la monumentul, ce se va ridica în Sofia Țarului Alexandru II supranumit „*liberatorul Bulgariei*“. Piatra fundamentală a

Póte v'am fost o povară, d'ar am fost cinstit....

Tăcú, închise ochii, îi deschise însă repede și strigă cu glas pripit, ca și cum i-ar peri răsufarea:

— Cocóne!... Stăpáne... orfana mea... în mâna ta, o Dumneđeule...

— Inchin Domnului sufletul acestui soldat harnic, slugă credincioșă și om cinstit! — sfârși sărbătoreșce preotul Ludovic.

Betrâmul a murit. Inghenunchiarăm lângă patul lui, ér preotul începú să dișă rugăciunile obișnuite.

* * *

Multă vreme a trecut de atunci. Mormântul acestei slugi credincioșe e coplesit de bălării. Vremi triste au venit peste noi. O furtună a nimicuit scumpa și liniștită vatră din satul meu. Pater Ludovic se odihnesce și el în mormânt, asemenea și mătușica Marina; eu trebuie să-mi câștig pâinea de tóte dișele cu cundeul, ér Hania...

Aducându-mi aminte de ea, îmi curg lacrămile tot mai ferbinți...

Brașov, Martie 1901.

pus'o însuș și principele Ferdinand. La serbare a participat agentul diplomatic rusesc *Bachmetiev*. S'era a fost un conduct cu torțe. Principele Ferdinand a ținut de pe palatul palatului un discurs, în care a declarat între altele, că de-ocamdată o negură desă apasă asupra a tot ce este bulgar, d'ar e convins, că „*înțelepciunea bulgară, calmul și răbdarea Bulgarilor vor conduce la victoria și Bulgarii vor deveni în Balcani elementul cel mai distins și important*“. Conductul s'a dus apoi dinaintea consulatului rusesc, unde agentul diplomatic *Bachmetiev* a mulțumit pentru onóra, ce i-se face. El dișe, că „*dișua de adă a creat o legătură ruso-bulgară, pe care nimeni nu va fi în stare s'o desfăcă*“. Manifestanții s'au dus și înainte închisorii în care se găsesce *Saraffoff* și au făcut ovațiuni celor închiși.

Crisă parlamentară engleză. O șoie telegrafică din Londra anunță, că Regele *Eduard* va usa de dreptul de-a disolva parlamentul. În cabinet s'au ivit grave divergențe de păreri în cestiunea proiectului reformei militare. Se vorbește, că parlamentul se află în ajutorul unor evenimente surprinzătoare.

Atac german în contra Englesilor. În ședința dela 7 Mai a parlamentului german deputatul *Hodenberg* (welf) a adresat o interpelația ministrului de esterne în cestiunea prinderii și tratării brutale a misionarilor germani din Africa din partea Englesilor. Din incidental acesta atacur violente au fost îndreptate în contra Englesilor. Insuși secretarul de stat *Richthofer* fu silit să recunoșcă, că în multe casuri Englesii au procedat necruțator, ér cei-lalți oratori din centru, conservativi și liberali au infierat cu aspre cuvinte procederea nedréptă a Englesilor. Ei au protestat în potriva modulului de-a purta rășboiul al Englesilor, cari au întrebuințat *mijloce barbare*.

Conflict cu Pórtă. Un conflict șeros a izbucnit între Pórtă și ambasadorii din Constantinopol în privința funcționării poștelor străine. Éta despre ce e vorba: direcția poștelor otomane a comunicat direcției poștelor străine, că lădiile destinate acestora vor fi de aci înainte deschise și distribuite de administrația otomană. În adevăr poșta, care trebuia să plece alaltăieri, a fost deschisă; de asemenea poșta șosită în 7 l. c. a și fost distribuită de administrația otomană. Pórtă a adresat ambasadorilor o notă cerând șuprimarea imediată a poștelor străine. Ambasadorii au cerut o întrunire pentru a-se șonsfătuiri asupra măsurilor de luat. Probabil, că în urma intervenției ambasadorilor Austro-Ungariei, Germaniei, Angliei și Franciei și amenințărilor de represalii, lădiile poștale străine au fost transmise dragomanilor ambasadelor și directorilor poștelor străine, cari s'au prezentat la gară înșoțiți de cavaii lor și de 5 marinari francesi. Directorul poștei otomane a declarat, că măsura luată era datorită unei neînțelegeri; lădiile străine vor fi predate ca și în trecut poștelor străine, d'ar espediarea lădiilor în Europa de către poștele străine va fi oprită. Eri lădiile au fost expediate printr'un curier special prin orientul Expres.

SCIRILE ȚILEI.

— 26 Aprilie v.

Adunare generală comitatensă. Pe dișua de 15 Mai șt. n. este conchiămată adunarea generală ordinară (de primăvară) a reprezentanței comitatului Brașov, în casa șfatului la orele 9 a. m.

Onomastica Reginei României. Marți a fost dișua onomastică a M. S. Reginei României și a A. S. R. principesei Elisabeta. Capitala a fost în plină sărbătore. Pe tóte strădiile cetățenii au arborat tricoulul național. La St. Metropolii s'a celebrat un Te Deum asistând d-nii miniștrii și toți înalții demnitari ai statului. După terminarea serviciului divin, miniștrii s'au dus la palatul dela Cotroceni, unde au șresentat A. A. L. L. Regale principelui

Ferdinand și principesei Maria urări de fericiore și viață lungă miciei principese. D-nii miniștrii au expediat la Abbazia M. S. Reginei o telegramă cu călduroșe urări pentru dișua onomastică.

Regele Carol în Fiume. Foilor unguresce li se telegrafază din Fiume, că alaltăieri la amiađi Maj. Sa Regele Carol a șosit din Abbazia în Fiume. Din cauza timpului nefavorabil, Regele a călătorit cu trăsura. Poporațiunea orașului i-a făcut călduroșe ovațiuni. Indată după șosire, Regele a descins la otel „*Europa*“, unde a luat prânul, la care au fost officioși officerii garnișonei din Fiume și officerii dela academia de marină. După amiađi Regele a vizitat casarma infanteriei și academia marinei de rășboi, exprimându-și satisfacția asupra celor ce a văcut. Regele s'a reintors apoi la Abbazia.

D-l avocat Dr. Amos Frâncu, strămutându-și domiciliul dela Sibiu la Cluși, și a mutat tot-odată și biroul său advocatital la Cluși, *Szentegyhazi utca 24.*

Mare serbare artistică în Iași. Astă-șeră se va da în Iași marea serbare artistică în comemorarea marelui măștru *Verdi*. Tóttă elita ieșăuă își va da întâlnire la această splendidă serbare. Éta numele șerșonei, care vor da prețiosul lor concurs: Colonia Italiană d-nele *Aristița Romanescu*, *Gemma Mezzetti*, *Aglaia Teodoru*, *Maria Ropală*; d-ra *Marie Caudella* și d-nii *Eduard Caudella* directorul Conservatorului, *L. E. Sinigaglia*, *Guiseppa Barbieris*, *Enrico Mezzetti*, Frații *Cirilo*, *Gh. V. Botez* (*Gordon*) *Celesti Fabio*, *State Dragomir*, *Gr. Scorpan*, *Ioan Colceag*. *D. Antonio Cirilo* profesor la conservator va dirigea orchestra, compusă din 50 șerșone, cu binevoitorul concurs al d-lor profesori, elevi de conservator și diletanți și a unei părți din șerșonul șerșonei militare. Miniștrul Italiei la Bucuresci, *marșisul Beccaria D'Incisa* și *marșisul Papalepore*, consul general al Italiei la Galați, dimpreună cu'un mare număr de membrii ai coloniei italiene din capitală, au plecat la Iași spre a asista la această serbare.

Pentru masa ștudentilor români din Brașov au intrat: *Dela d-l George B. Boieriu*, director școl. din Viștea infer. **10 cor.** întru memoria de vece a rășosatului *Georgiu Boieriu*; *dela d-l căpitan Banda* din Viena **5 cor.** întru amintirea regretatului *Haralambie Ștănescu*. — *Primescă* pioșii donatori cele mai vii mulțumite. — *Direcțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov.*

Afacerea abatelui Bruneau. „*Figaro*“ din Paris șpune, că în afacerea *Bruneau*, care a fost esecutat, un abate dela biserică *Madeleine*, *Bollo*, a cerut o audișță la ministru de justiția ca să facă importante împărășiri. *Dișarul „Matin“* anunță din Laval, că șervitóre *Jeannette* n'a putut mărturisi nimic pe patul morții, deóre ce încă trăesce, numai foile clericale au declarat'o de mórtă. Aceeăș șervitóre dá un șemn de viață într'o șorisóre din 4 Mai, în care dișe: „*Trăesc și nu mi-am șchibat opinia asupra adevératului vinovat, care și-a expiat crima*“. Firesce, ea negă de-a fi șpovedit acea crimă, pe care n'a comis'o. Cu tóte astea campania se continuă de către dișarele conservative clericale. „*Liga drepturilor omului*“ a instituit un comitet anume spre a cerceta șusul abatelui *Bruneau*.

Deschiderea espoșiției din Buffalo. La 1 Mai a fost deschisă espoșiția pan-americană din Buffalo. La început planul era, ca espoșiția să fiă deschisă de însuși președintele *Mac Kinley*, d'ar acest plan nu s'a realizat. La deschidere 3000 de porumbi au fost lășași se șbóre în tóte guvernamentele ștatelor americane, vestindu-le astfel șchiderea espoșiției. Serbarea oficială s'a amănat pe dișua de 20 Mai. Cheltuelile clădirilor espoșiției fao 35 milioane coróne. La espoșiția, care e imposantă, sunt reprezentate tóte ștatele nord-americane, chiar și *Brasilia* și-a șpus produsele. Sunt fórté interesante locurile de

petreocere: se póte vedé modelul fidel al *Colosului* din Roma în mărimé naturală, apoi părți din *Venetiă*, *Mexico*, *Japonia*.

Schimb de ambasadori. „*Wr. Allg. Ztg.*“ șerie în numărul său din urmă, că ambasadorul german din Viena *Eulenburg* și ambasadorul german din Paris *prințul Radolin* își vor șchimba locurile. Șciirea e primită cu rezervă în Viena.

Turburări la granița turco-sérbă. Din Constantinopole se telegrafază, că turburări au izbucnit la granița turco-sérbă între *Vranja* și *Kourchoumlija*. Guvernul a cerut șplucațiunea legațiunei sérbesce. Legațiunea a răspuns, că s'a început o anchetă pentru a lámuri șituația. Se dișe, că sunt mai mulți răniți din ambele părți.

Doué lășăminte. Țilele acestea au murit în orașul nostru doi cetățeni șași, unul *Adolf Honigberger*, fost farmacist, care a lășat bisericiei șasesci din loc 65,000 cor., și altul *Frideric Wolf*, fost măștru argășitor, care a lășat tot bisericiei șasesci 70,000 coróne.

Fără ștomac. Una din operațiunile cele mai rare și mai periculóșe a chirurgiei moderne, este depărtarea ștomacului din șerșonul omului. O foie germană de șpecialitate șerie, că medicul șef *Bardeleben* dela șpitalul „*Augusta*“ din *Bochum*, i-a șucceș a face această operațiune cu bun rezultat. Pacienta a fost o femeie de 52 de ani, care șuferea de cancer (rac) la ștomac. Tóttă operațiunea a durat 75 minute și bolnava deja în șéra primei dișe după operațiunea a beut un păhar de vin roșu, éra treia dișe a putut mănca ouș, șupă, carne. De atunci ștarea ei merge tot spre bine, șemn că póte trăi și fără ștomac. Funcțiunea mechanică a ștomacului, care constă în șonșumarea alimentelor, se șuplimesce astfel, că alimentele se dímucă și se iau în măsură mai mică și mai adeseori.

O curioșă reuniune anti-alcoolică. Țilele acestea s'a ținut în hala dela „*St. Georges*“ în Londra o adunare de bărbăți, cari toți s'au dus acolo pentru o cauză comună. Anume, acei bărbăți sunt toți cășetoriți și șoții lor tóte șufer de patima beției. Școpul lor a fost să șormeze o reuniune contra șoțiilor lor bețive. Au vorbit mai mulți despre patima beției, prin care femeile i-au nenorocit pe ei și pe copii lor. Un vorbitor a mai arătat adunării și niceșe bilete de zălogire, șemó, că șoțiile lor fură haine și tot ce apucă din casă și le zălogesc, ér prețul lor îl beau. Punctul principal al șrogramului este, să se ștarue în direcția de a se aduce o lege prin care să se ușureze divorțarea bărbăților de șoțiile lor bețive.

Fecunditate. Foile sérbesce aduc șciirea, că șoția preotului din *Deligrad*, în etate de 32 ani, a născut Țilele acestea nu mai pușin de șese copii, toți deplin șănștoși.

Divorț șensațional. Un volum din romanul „*Thaukfull Blossom*“ de reputatul șovestitor californian *Bret Harte* va da născere unui șensațional divorț. *D-l Mateiu S.*, împrumutat dela prietenul *Wylliam N.*, fost funcționar la consulatul engles din *Bucuresci*, șus-numitul roman spre a'l da de cedit șoției șale, de origine engleză. Mergând pe drum, d-l S. reșfoi romanul și găsi o scrișóre de amor adresată de șoția șa, prietenului *Wylliam*. A urmat o cértă de familie, care se va șfârși printr'un divorț.

Dela direcțiunea tramvaiului din loc primim următoarele: Conform șregulamentului de administrația a direcțiunii tramvaiului, *Luni*, în 13 n. c., la 10 ore dim. se vor vinde pe cale de licitația la ștația de pe alea de jos tóte lucrurile aflate până acum în tramvai și nereclamate.

Musică pe alea de jos. Măne, *Vineri*, la 5 ore d. a. musica orașenescă va cãnta pe alea de jos.

Din districtul protopopesc al Ludoşului.

— Maiu 1901.

Onorată Redacțiune! Am ctit ceea ce s'a scris într'una din foile noastre despre sinodul de primăvară din tractul protopopesc al Dergei condus de Leobositol și vrednicul de totă stima protopop Ioan Hățăgan, și m'a încântat mersul debaterilor acelui sinod, în deosebire descoperirea d-lui protopop, că a esoperat darea unui ordin din partea viceșpanilor din comitatele Selagi și Solnoc-Dobâca pentru închiderea cămărilor în Dumineci și sâmbătorii înainte de inserat. La citirea celui comunicat mi am pus întrebarea: ore de ce nu se nisuesc toți protopopii noștri a face asemenea? Ore în districtul protopopesc al Ludoşului, d-l protopop n'ar fi putut mijloca așa ceva?

Dér nu acesta este de ce vréu să mă ocup în corespondența mea. Țiu însă să ating prin șirele de față mersul afacerilor bisericose și școlastice din districtul protopopesc al Ludoşului de Mureșiu.

În 19 Martie s'a ținut la scaunul protopopesc sinodul de primăvară. Pătrunde de convingerea, că precum faptele bune și mărețe ale unor nu trebuie retăcute, ca să poți lua și alții esemplu, tot așa cele demne de critisat, să fiea critisate spre a se îndrepta răul din vreme. Aci la noi ar fi de dorit chiar să se dea lucrurilor o nouă direcțiune, un avânt mai serios, după ce preoțimea acestui tract are studiile de lipsă, suntem toți absolui de gimnasiu și teologie, ba avem chiar unii teologi de Pesta și de Viena.

La ordinea zilei a fost la Sinod, între altele, opiniunea Ven. Consistoriu din Blăși față cu starea moralității etc. etc. În urma raportului M. O. D. protopop făcut pe baza datelor câștigate cu ocaziunea vizațiunii canonice din anul trecut. Se atrage atențiunea preoțimei la împlinirea unor formalități la conducerea matriculelor bisericesci, a protocoalelor de familiă, la procurarea requisitele de învățământ prescrise de planul ministerial în toate școlile confesionale; regularea manipulării și asigurarea capitalelor bisericesci și școlastice etc. etc.

Nu pôte fi spre lauda noastră, că la ridicarea ședinței sinodului, când era să urmeze ascultarea eseroțiilor spirituale, ne convinsăram, că nici unul nu e pregătit acum ca și anul trecut. Noi, „flăora preoțimei din archidieceasă“, n'am avut eseroții spirituale, deși scopul principal al acestor sinode este mărturisirea premersă de ast-fel de eseroții.

Dér nici afacerile bibliotecii tractuale nu merg chiar brilliant. În mai multe sinode tractuale s'au luat concluse pentru edarea și circulara unui catalog al cărților aflătoare în bibliotecă. Nu s'a făcut însă nimic.

Ar mai fi de relevant *luxul*, ce s'a înouibat în timpul din urmă în familiile preoțesci și la inteligență, ba până și în poporul de rând. Vedem oameni, cărora nu li-ar strica puțină economie, purtând orologe cu catene de aur masiv, umblând în calese, cu cilindre de cine scie ce „academiași“, cu vestminte de perovien, doschin, mătasă etc., par'că ar fi cel mai puțin „mari proprietari“ nu alt-ceva. Tote aceste însă duc la ruină materială, morală chiar, le cresc datoritiile pe la bănci și în fine ajung de compătimit. Ore toate acestea n'ar avé loc ca obiecte de discutat într'un sinod?

Cum stăm însă cu *despărțământul „Asociațiunii“*? Despărțământul nostru abia are un membru fondator și vre-o câți va membrii ordinari. Ședințele sunt cât se pôte de slab cercetate.

Din toate acestea, precum și din altele, ce mi-le rezerv pentru altă ocaziune, am primit duresoasă convingere, că aprópe în toți Românii cu carte din părțile acestea puțin spirit național există. Ori de câte-ori ieșesc cineva cu vre-o idee salutară în public, puțin se entusiasmă de ea, ér partea covârșitoare e cuprinsă de gelosie, séu petrece în indiferentism.

Vorbind acum peste tot, dintre 144 preoți din Archidieceasă neîndreptățiți prin ajutorul unguresc pareclit „de stat“ din anul trecut, numai un preot a protestat publice. Ce au făcut ceilalți 143? Nu s'au interesat de loc de această afacere, care — după cum dice fratele Langa din Șercaia — vatămă adênc întreg statul preoțesc, începând dela Metropolit și până la cel din urmă preot, și tinde la umilirea bisericei, singurul nostru liman de scôpare, precum și la instrâinarea poporului, care susține pe preoții săi, cari l'au luminat și condus prin vijeliile timpurilor. S'au speriat dór de măsura ministrului și și-au pus în gând, ca pe viitor să se impăce cu omnipotenții di-lei prin oăciuliri, spre a fi recomandați? Ba se întâmplă și alt-ceva. Sciu un preot în bună stare materială, — e drept că are și familiă grea — om cu cap, care aspiră la protopopie și care *illo tempore* a eșit și în public față de invecivele fișpanilor, viceșpanilor și fisolgăbirașelor. Acest preot scria articolul bombastic prin țiare, de-l aplaudam cu toții în sufletele noastre, însă mare mi-a fost amăgirea când am aflat, că pe ascuns și cu față de adevărat fariseu batea pe la ușile dușmanilor bisericei noastre pentru a cerși ceea-ce în public combatăea.

De încheiere întreb pe frații preoți, cari ori că n'au făcut nimic, ori că s'au oăciulit: cugetă deusii, că drepturile în oălcate de asupritori se pôte câștiga prin indiferentism și oăciuliri? Nu, fraților preoți, nu prin lașitate și slugărniciă vom câștiga mântuirea noastră și a turmei ce păstorim. Numai rezoluțiunea și abnegarea, numai constanța și firmitatea în luptă ne vor duce la isbânda mult așteptată.

Un preot.

Evadarea dela Mărgineni. Bandiții Ión Mihăilescu, Tóder Pantelimon și Vasile Dumitru din penitenciarul Mărgineni, își puseseră în gând să scape cu ori ce chip dintre zidurile temniței. În acest scop, ei căutau să atragă în parte-le pe gardianul Trandafir, cărui i-au promis suma de 80 lei, deoă le va înlesni mijlocul evadării. Ademenit de câștigul argintului, Trandafir primese propunerea bandiților, cari îi es-pun și planul lor de evadare.

Se scie — scrie „Secol. XX“, — că la penitenciarele mari ganoii provin din matoratul penitenciarului și transportat într'o căruță la o depărțare de un kilometru de penitenciar. Sâmbătă, stringându-se ganoii, gardianul Trandafir aședă pe doi din bandiți în căruță, ér în urmă aruncă ganoii peste ei, așa încât nu se observau de loc. În urmă, punând pe banditul Ioan Mihăilescu ca să mână boii, îi pornește spre locul destinat pentru aruncarea murdărilor, fiind escortați de-o sentinelă.

La 500 metri depărțare de penitenciar, Mihăilescu sare asupra sentinei și o desarmă; tot atunci cei doi bandiți din căruță, dând ganoii la o parte, sar și ei asupra soldatului de sentinelă, și după ce-l bat în mod oribil, îi iau pușca și glonțele, se desbracă de hainele de penitenciar, ér în urmă o iau la fugă.

Sentinelă, desmeticită din bătăi, începând să strige ajutor și un om vedând pe bandiți fugind, acesta a priceput, că e o evadare la mijloc. Cu un curagiū nebun, acel om alergă după bandiți, fiind înarmat cu o săpă, cu care și lovesce pe banditul Ión Mihăilescu, care rămăsese mai în urmă. Lovit grav, Mihăilescu se predă, în timp ce bandiții ceilalți fugeau spre pădure.

Tot atunci soldații dela penitenciar, observând faptul, dau de veste șefilor.

Data alarma, o companie din regimentul 4 Argeș, care făcea de gardă, pornește pe urmele bandiților, sub comanda d-lui locotenent Sima. Tot atunci se telegrafază cazul gendarmeriei din Ploescei, precum și tuturor autorităților în drept, cari au și pornit la față locului.

În timpul acesta, cei doi bandiți, întrând în pădure, dau de casa pădurarului. Întrând înăuntru găsesc pe pădurar, cărui spunându-i, că sunt nisce soldați deșertori, îi cerură să-i ascundă unde-va. Pădurarul refuzând, bandiții îl iau la bătăi, ér în urmă, înarmându-se și cu pușca lui, pornesc înainte, având însă grija să se îmbrace cu nisce haine, ce la găsiseră la pădurar.

Fugind mereu, bandiții ajung în comuna Ederile, unde întrând în casa unei femei, îi cer de mâncare. Acesta spunându-le, că n'are mâmăligă, ei o trimiseră să ia mălai dela o cărcomă. Femeia, plecând,

se întâlnește cu un vecin al ei, care în timpul acela venia din Mărgineni. Întrând în vorbă, vecinul îi spune că au evadat 3 hoți din penitenciar și că sunt căutați de armată.

Sărmaoa femeii, care până atunci credea, că musafirii sunt oameni cinștiți, se îngâlbi de grôză la spusele vecinului ei, și tremurând îi spuse de musafirii săi. Vecinul, sciind cu cine are a face, dă alarma în sat. Cu mie cu mare, toți locuitorii au venit la casa unde erau bandiții, și începând-o au cerut predarea lor.

Vedându-se incunjuțați, bandiții trag câte va focuri de pușcă pentru a speria pe sătenii. Unul din glonțe isbi pe un sătean, acesta cădă rănit grav.

În acel timp se vede sosind un plutou de gendarmii, sub comanda adjutantului Ienescu, urmați de soldații de gardă sub conducerea locot. Sima. Aceștia sosiți în sat, incunjură casa, în care erau bandiții, cari silii se predau.

Puși în fiere, bandiții au fost duși la penitenciar. Imediat după acesta, săteanul rănit de glonță bandiților a fost pus într'o căruță și transportat la spital într'o stare gravă. Se speră însă, că va fi vindecat, de-ore ce glonțul i-a și fost estras.

Gardianul Trandafir a fost arestat din ordinul d-lui prim-procuror. Ancheta urmăzează.

Note și discusiuni.

Érași „însurare“.

(Răspuns d-lui S. Pușcariu.)

(Continuare.)

Sunt lucruri elementare acestea, pe cari le scie oriși cine, care a deschis vre-o dată un dicționar al limbei latine.

Și cu toate acestea d-l P. scie să ne spună, că „deocă etimologia ne spune cu siguranță sensul unei vorbe la începutul existenței ei, ea nu dovedesce nimic pentru sensul, pe care îl pôte lua după sute de ani. Un singur tablou găsit la Pompei ne spune mai mult, cum iubeau Romanii pe timpul republicii târziu, decât ne pot spune toate etimologiile terminilor relativi la iubire. Istoria ne arată depravarea poporului roman sub împărați, pierderea curățeniei din iubirea casnică. Și deoă vrem să vorbim de Romanii ca punct de comparațiune cu poporul român, trebuie să ne gândim la Romanii dela începutul erei noastre, nu la Romanii caști de pe vremea lui Numa Pompilius“.

Atât și nimic mai mult. Cu aceste câte-va averse șire a încercat d-l P. să răs-torne expunerile mele detaiate asupra relațiunilor de iubire la Romanii, espuneri făcute pe baza studiilor celor mai competenți cunosători ai anticității clasice latine.

Acestate-s, deci, păreri d-lui Pușcariu. A mai hazarda însă *păreri subiective* în cestiune acăsta, care de mult e definitiv clarificată, e cel puțin o superficială pierdere de timp. Valoarea etimologiei pentru cunoșcerea caracterului roman e un adevăr recunoscut și fără excepții aplicat de cei mai distinși latinști. În ceea-ce privește dragostea romană, așa precum se reoglindează în elementele lexicale ale limbei latine, interesantă detaliuri mai pôte afla d-l P. la K. Reisig, *Vorlesungen über lat. Sprachwissenschaft* (ediția amplificată apărută la Berlin în 1881), O. Weise *Charakteristik der lat. Sprache*, Leipzig, 1899 (pg. 17 sq.) și în escelețele tratate lingvistice ale lui C. Abel (*Sprachwissenschaftl. Abhandl.*, Leipzig 1885 pg. 88).

Așa a fost dragostea romană în relațiunile conjugale: un respect reciproc între bărbat și soție, basat pe curățenia moravurilor, și nu o iubire pătimasă. E natural, că această dragoste, susținută de motive rationale (*iudicium* dice Seneca), a trebuit să degeneze în sensualismul cel mai frivol de-odată cu corupțiunea vechilor virtuți și moravuri romane. Artă iubirei (*Ars amandi*) și Amourile (*Amores*) poetului Ovidius sunt cel mai eloquent monument scris al frivolității crescând în relațiunile amorose ale Romanilor.

Acăsta rapidă decadentă morală mai ales în viața casnică este de a-se cănta în primul rând în corupțiunea sexuală feminin, corupțiune introdusă de-odată cu spiritul de emancipațiune adus de cosmopolitismul culturei grecesce. Un negru tablou ne ofere în punctul acesta L. Friedländer, *Darstellungen aus der Sittengeschichte Roms*, volumul I în capitolul despre femei (Die Frauen), Leipzig 1862; ér între motivele degenerării ve-hei pudiciții femineie la Romanii, scriitorii moderni ca și cei vechi enumeră între altele imoralele spectacole publice, orgiile ospetelor și produsele care de care mai picante și mai obscene ale

sculpturei și picturii), — vorba ceea: *ignoti nulla cupido!* În sensul acesta trebuie rectificate cuvintele d-lui P. despre tablourile din Pompei.

Înă o mică rectificarea pentru d-l P. Ca simbol tipic pentru tot ceea-ce e primitiv și arhaic la Romanii, nu se ia figura lui Numa Pompilius, ci Saturnus, cel mai vechit domnitor al Italiei după tradițiunea poporului latin. *Versus Saturnius* s'a numit d. e. din partea literaților romanii cu un fin timbru de ironie vechiului vers național roman, neciplit și dur, în opozițiune cu versurile măestrite și delicate ale poeticeii grecesce, cari în scurt timp au ajuns la absolută dominațiune și la poezii romanii.

Concluziune: la tot cazul e consult, ca omul în cestiuni, în cari nu e pe deplin orientat, să nu combată pe altul și cu atât mai puțin să hazardeze aserțiuni proprii. Avis d-lui Pușcariu pentru viitor!

3) „Am dori să-i fi convins pe cetitori „Gazetei“, cari au putut crede un moment, că *la străbunii noștri au putut exista vre odată obiceiul de a-se căsători frate cu soră*“, — așa își încheie d-l P. replica sa, ca un fel de reanmat al espunerilor sale, cu multă conștiință, precum se vede, de efectul „repliei“ d-sale și mai ales de imunitatea constatările sale.

Fîind-că d-l P. se provocă tocmai la aprețierea și verdictul cetitorului, al „binevoitorului lector“, cum s'ar dice în limbajul precuvântărilor medievale, îmi iau voie a-i răspunde d-lui P. în numele cetitorilor vigili, cari au sacrificat fiă și cea mai mică atențiune celor scrise de mine, că e nu numai superficial, ci chiar naiv a storce din espuneriile mele constatarea, că eu aș fi susținut, că la străbunii noștri ar fi existat obiceiul de a-se căsători frate cu sor.

Am propus pentru verbul *însora* ca analiză etimologică compozițiunea *in-soră*, ér ca sens original acăsta compozițiune verbală am interpretat-o așa: a întra în relațiuni de soră cu cine-va, a trăi ca frate și soră în viața casnică. Compozițiunea astfel analizată, am accentuat în tot decursul articolului meu, nu voiesce să esprime decât *intimitatea frățească* a vieții conjugale.

Însemnăză acăsta a se căsători frate cu soră? Așa se pare a fi după logica d-lui Pușcariu, cu toate că însăși reproducere într'un loc cuvânt de cuvânt interpretarea mea destul de clară pentru ori și cine, care a voit s'o înțelegă așa, cum am înțeles-o și am esprimat-o eu.

(Va urma.)

N. Sulică.

SCRIRI ULTIME.

București, 8 Maiu. „Independence Roumaine“ anunță, că Banca Națională, Banca agricolă, Banca Generală, Banca de escompt, Banca României, mai departe firmele Marmarosch, Blank & Comp, frații Elias, Evloghie, Gheorgieff și Jeschek & Comp (tote din România) au format un sindicat cu scop de a organiza un serviciu sistematic pentru acoperirea plăților scadente ale guvernului în străinătate.

„Voința Națională“ desminte faimele, după cari guvernul ar plănui să intrerupă plata amortisării datoriei publice.

Madrid, 8 Maiu. Mișcarea carlistă ia proporțiuni îngrijitoare în Barcelona. Gendarmeria a descoperit di-tele trecute mari depozite de arme în Bagnolas, unde se aflau 170 puști, 220 baionete și 50,000 cartușe. — În Barcelona încep a se ivi și elementele anarchiste, alăturându-se la mișcarea greviștilor. Guvernul a decis să suspendeze garantiile constituționale în Barcelona. Fôia oficială publică ordinul privitor la acăsta.

Bruxella, 8 Maiu. Krüger dice, că numărul luptătorilor burii este ađi de 24,000, între cari 7000 Africanideri. Dewett și a reorganizat armata și va începe ofensiva în Oranje. Președintele Steyn se află în lagărul lui Dewett. Delarey a respins toate atacurile lui Babington.

¹ Friedländer op. cit. pg. 219. cf. Prop. II, 6, 27—34. Seneca. Contr. V, 33.

In anul 2000

va trăi o generațiune, căreia i se va fi prefăcut deja în sânge și carne, ceea-ce ați multora li se pare superflu. Tot ast-fel, decât astăzi se pare lucru de sine înțeles. ca un om curat să se spele zilnic, atunci va fi cu atât mai de neînțeles, ca au esis-tat oameni, cari nu și-au îngrijit fundamen-tal și zilnic gura și dinții. Pentru această însemnată parte a îngrijirii corpului se in-trebuințază a-tăzi în genere cunoscuta apă de dinți și gură **Kosmin**, de ore-ce **Kosmin** în urea însușirilor sale speci-fice și efectului probat, întrece toate cele-lalte preparate analoge. Floconul 2 cor. Durază timp îndelungat.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge, pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

„Cartea Plugarilor“ sėu povestiri economice despre grădinărit, economia căm-pului, crescerea vitelor“ etc. scrisă de *Ioan Georgescu*. 90 pag. Form. 8° costă 25 cr. (+ 3 cr. porto).

„Stupăritul“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de *Const. Dimian*, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stuparilor săteni de *Romul Simu*. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiiului. Prețul francoat 40 cr.

Noțiuni de Economia Vitelor, prețioasă scriere economică a d-lui *I. St. Fur-tuna*, edițiunea a treia cu 137 ilustrațiuni și 224 pag. Opul acesta nu se ocupă nu-mai cu vitele, ci cu tot ce privește bună gospodăria, începând dela boi, cai, oi, capre porci, măgari, și așa pe rând până la cel din urmă pui de găină, găscă, curcă, rață ba merge chiar până la ouă arătând și ace-s-tea cum se păstrează, cari sunt mai bune etc. Acest op economic scris cu multă cu-noscință de cauză și foarte bogat în cuprins a fost premiat de Societatea centrală de agricultură din România și e aprobat de ministerul român al cultelor și instrucțiunii publice pentru școlile și pentru biblio-te-cile populare. Cu 2 cor. (plus 10 bani porto.)

Insoțirile de credit împreunate cu însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri, de *F. W. Raiffeinssen*. Edițiunea a V-a Trad. de *Dr. A. Brode*. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conține 227 pag. costă 80 cr. (+ porto 10).

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Maii. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	117.50
Renta de corone ung. 4%	93.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.80
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.75
Bonuri rurale ungare 4%	92.70
Bonuri rurale croate-slavone	93.60
Impr. ung. cu premii	174.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	141.35

Renta de argint austr.	98.50
Renta de hârtie austr.	98.55
Renta de aur austr.	118.—
Losuri din 1860.	140.75
Acții de-ale Băncii austro-ungară	16.71
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	693.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	693.50
Napoleonori.	19.09
Mărci imperiale germane	117.52 1/2
London vista.	240.32 1/2
Paris vista.	95.50
Rente de corone austr. 4%	97.55
Note italiene	90.55

Cursul pieței Brașov.

Din 9 Maii. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.90	Vënd.	19.—
Argint român. Cump.	18.40	Vënd.	18.50
Napoleon'ori. Cump.	19.—	Vënd.	19.08
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesce Cump.	127.—	Vënd.	2.57
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	23.65
Lire turcesce Cump.	10.70	Vënd.	21.70
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Abonamente

la
„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sėu lunare.

Nr. 6947—1901.

Licitație cu oferte.

Marți în 21 Maii 1901 la 10 ore antemeridiane se va ține în localul oficiului economic orășenesc licita-ția cu oferte spre a-se da în între-prindere lucrările și aprovizionările recerute la facerea unui canal pentru conducerea apei, a unui pod, a in-tocmirii unui loc pentru deositarea petrișului de pavat între casa de vamă dela podul de pėtră și între școlă de inotat orășenesc.

Lucrările prealabile și prelimi-narele, precum și condițiunile de ofert și cele contractuale stau la dispozițiunea fiecărui om în localul oficiului economic orășenesc până la ținerea licitațiunei.

Brașov, în 4 Maii 1901.
(185.1 -1) *Magistratul orășenesc.*

Nr. 6539—1901.

Licitație cu oferte.

La 22 Maii 1901, înainte de mē-dădă la 10 ore, se va ține în lo-calul oficiului economic orășenesc licitație cu oferte, spre a se da în antreprisă lucrările rece-rute pentru:

a) facerea drumului de carē în partea prelungită a Stradei Fântănei începēnd dela cāsarma honvedilor, până unde abate calea Tramvaiului, respective până unde acesta se im-preună cu drumul gării. Pentru a-ceste lucrări s'au preliminar din par-

tea oficiului edil orășenesc suma de 10714 corone.

b) pentru aședarea unui șir de țevi pentru conducerea de apă anume: 1-ju un șir de țevi, cu începu-tul și legătura sa dela apăductul afător în strada Fântăanii din Blu-mēna până în Strada cea nouă numită a Elisavetii, pentru care sunt pre-liminate 2266 cor. 80 fil.

2-a, alt șir de țevi, care înce-pe și se lēgă de șirul de țevi deja esis-teut în drumul gării la punctul unde calea ferată Tramvai abate spre gară; acest șir nou de țevi va trece pe dedesubtul șinelor căii ferate de stat, se va întinde da-alungul docu-rilor Rud. Schmidt, Samuel Klein și a pământurilor lui G. Ieremias până la docurile cele noue ale so-cietății comerciale agricole ale Sa-șilor din țera Bērsei, în lungime de 489.35 metrii, pentru care s'au pre-liminate — 874 cor. 89 fil.

3-a; al treilea șir de țevi, care se va începe și se va lega de șirul de țevi menționat sub 2, și se va întinde până la locul pe care se află magazinul de lemne orășenesc, în lungime de 165 metrii și cu spese preliminate... — 321 cor. 31 fil.

Amatorii sunt provocați a-și

presenta ofertele în scris timbrate după lege și sigilate la oficiul eco-nomic orășenesc până la ziua și óra arătată în frunte. Aceste oferte au să conțină vadiul de 5% — so-cotite după suma preliminară, în to-tal cu 14177 corone, sėu în bani gata sėu în hârtii de valóre; mai de-parte se conțină -- și încă separat pentru lucrările de sub A și sepa-rat pentru cele de sub B — în for-mă clară și nendoelnică scădēmēn-tul ce oferentul are de cuget a-l face de suma preliminară, scădēmēntul il va esprima în procente atât în cifre, cât și în litere sėu cuvinte; în fine ofertele au să conțină declarațiunea, că oferentul cunósce bine planurile, preliminarile și condițiunile, adau-gēnd, că se supune aceloră fără nici o rezervă.

Condițiunile de ofert, condiți-unile contractului, planurile și preli-minarele stau la dispoziția și se pot lua în vedere în localul oficiului economic orășenesc până în ziua de licitația, în fie-care zi dela 8—12 antemeridiane, adecă pe timpul óre-lor de oficiu.

Brașov, în 27 Aprilie 1901.

1--3 (136) *Magistratul orășenesc.*

PUBLICAȚIE!

La prea Înalta decisiune a Maiestății Sale Apost. c. și r.

se deschide a

XXII-a LOTERE de STAT r. u.

pentru scopuri de binefacere.

Câștigurile sunt în număr de 7691 după planul următor cu suma totală de 365,000 cor. și auume:

1 câștig principal	150 000 cor.	10 câștiguri	à 1000 cor.
1 "	50,000 "	20 "	" 500 "
1 "	20,000 "	50 "	" 100 "
1 "	10,000 "	100 "	" 50 "
2 câștiguri	à 5000 "	1000 "	" 20 "
5 "	" 2000 "	1650 "	" 10 "

Tragerea urmēză necondiționat în 28 Iunie 1901.

Un los costă 4 cor.

Losuri se capēta: la secția loteriei statului în Budapesta (IX Csepelrakpart, palatul vămii), trimițēnd prețul losurilor cu mandat postal, la oficiile de poste, dașdie, vamă, sare, la toate stățiile căilor ferate în cele mai multe trafic și zarafii precum și la colectanții de loterie.

Budapesta, 2 Ianuarie 1901.

131.2—6 Direcția loteriei reg. ung.

Binevoiti a Vē procura: LOSURI DE CLASĂ

numai dela societatea de bancă în comandită

JACOB L. ADLER & FRATELE

la care s'au plătit în ciclul trecut câștiguri însemnate de:

șese-sute-trei-deci de mii corone.

Tragerea clasei prime se începe deja în:

22 Maii st. n. a. c.

Losuri originale: întregi: 12 corone || jumătăți: 6 corone, || sferturi: 3 corone, || optimi: 1 1/2 corone || precum și ori-ce espliecare dinpreună cu prospecte se capēta la:

JACOB L. ADLER & FRATELE societete de bancă în comandită,

singura colectură principală în **BRAȘOV.**